

Ukrajinskí biskupi sa chystajú napomenúť Nemcov. Necháme ich v tom samých?

Paweł Chmielewski

20. januára 2020 ✚ Cirkev ✚ Cirkevná kríza

Ukrajinskí biskupi chcú napomenúť nemecký episkopát vo veci zmien, ktoré Cirkev za Odrou plánuje zaviesť. Ide predovšetkým o prehodnocovanie homosexuality. Podporia ostatní biskupi úsilie Ukrajincov o pravdu? A prečo sa až dnes hovorí o nemeckých bludoch, keď tichá apostázia v tejto krajine trvá už viac ako päťdesiat rokov?

Foto: Synoda vo Wurzburgu v roku 1975

Stručná história „tichej“ apostázie pred očami katolíckeho sveta

Katolícka cirkev v Nemecku sa už viac ako päťdesiat rokov nachádza na ceste schizmy. V roku 1968 biskupi Spolkovej republiky odmietli učenie zakazujúce používanie antikoncepcie obsiahnuté v encyklike sv. Pavla VI. *Humanae vitae*. V dokumente známom ako Königsteinská deklarácia označili cirkevné magistérium o tejto téme za relatívne a upokojovali veriacich, že je to vec ich svedomia, či pápežskú encykliku budú alebo nebudú rešpektovať. Podobné vyhlásenia vydali aj ďalšie episkopáty vrátane Rakúska, Švajčiarska, Francúzska, Belgicka a Holandska... Hoci sa tieto postoje stretli s kritikou najskôr Pavla VI. a potom Jána Pavla II., Svätá Stolica nebola schopná ich donútiť, aby svoje predchádzajúce bludné vyhlásenia odvolali. Heterodoxia bola *de facto* tolerovaná.

V nasledujúcich rokoch sa biskupi v mnohých západných krajinách čoraz viac vzdávali od katolíckych právd viery. V samotnom Nemecku postupne začala zanikať prax spovede a rozšíril sa zvyk udeľovania svätého prijímania každému, kto to chce. Na Würzburgskej synode v rokoch 1971 – 1975 niektorí biskupi navrhovali pripustiť k Pánovmu stolu rozvedené osoby žijúce v nových zväzkoch. Hoci Rím s tým nesúhlasil, v mnohých nemeckých diecézach bola táto heterodoxná prax zavedená.

V deväťdesiatych rokoch traja biskupi – Karl Lehmann, Oskar Saier a Walter Kasper – vydali list, v ktorom priamo povzbudzovali kňazov svojich biskupstiev, aby ignorovali učenie Cirkvi o rozvedených osobách. Proti tomu sa postavil vtedajší prefekt Kongregácie pre doktrínu viery, kardinál Jozef Ratzinger. Rím síce teoreticky zvíťazil, ale prax pokračovala v smere vytýčenom modernistami. Sväté prijímanie rozvedeným osobám žijúcim v nových zväzkoch sa za Odrou stalo čímśi bežným. Protesty neboli...

Koncom deväťdesiatych rokov sa v Nemecku začali ozývať požiadavky z homosexuálneho prostredia. Spolu s nimi sa začala rozvíjať a šíriť tzv. homoheréza – presvedčenie, že Cirkev by mala homosexualitu uznať za úplne normálnu a prijateľnú. Začala sa zavádzať pastoračná starostlivosť o homosexuálov; týmto ľuďom boli slúžené sväté omše, pri ktorých bežne pristupovali k svätému prijímaniu. Záležitosť urýchlila legalizácia partnerstiev osôb rovnakého pohlavia vládou Gerharda Schrödera v roku 2001. Nemecké, rakúske a švajčiarske médiá čoraz častejšie informovali o kňazoch, ktorí požehnávali zväzky homosexuálov. Ich biskupi z času na čas kriticky zareagovali, ale väčšinou mlčky akceptovali aktivity takýchto kňazov. Čo robili vtedy episkopáty na celom svete?

V tom čase napredoval takzvaný ekumenický dialóg. Po druhej svetovej vojne a ešte viac po Druhom vatikánskom koncile sa v nemeckej spoločnosti začalo strácať povedomie o rozdielnosti náboženských vyznaní. Pribúdali zmiešané manželstvá, ktoré dovtedy boli pomerne zriedkavé. To viedlo k problému tzv. interkomúnie, na ktorý sa našla odpoveď na nemecký spôsob: mlčky pripúšťajúc protestantov k Pánovmu stolu. Konzervatívci si tentokrát radšej zatvárali oči, aby nevideli, čo sa deje.

Ofenzíva za pontifikátu pápeža Františka

Keď pápež František nastúpil na Petrov stolec, veci sa začali meniť. V roku 2016 Svätý otec vydal apoštolskú exhortáciu *Amoris laetitia* napísanú *de facto* v duchu požiadaviek Nemcov a Rakúšanov. Dokument – napriek učeniu Cirkvi – umožnil pristupovať k svätému prijímaniu rozvedeným osobám žijúcim v nových zväzkoch, čo pápež potvrdil v liste argentínskym biskupom, ktorý sa neskôr stal súčasťou *Acta Sanctae Sedis*.

Výsledkom bolo, že Nemci v roku 2017 vydali pokyny, v ktorých vyzvali kňazov, aby dávali sväté prijímanie osobám žijúcim v nesviatostných zväzkoch iba pod jedinou podmienkou, že si to tie osoby želajú.

V katolíckej Cirkvi trochu zahrnelo, ale búrka z toho nebola: napokon to údajne chcel sám pápež František a podobný krok urobili aj biskupi Malty a Filipín či niektorí biskupi z Talianska a USA. Napokon: keďže každý vedel o tejto nemeckej praxi, ktorá bola bežná už niekoľko desaťročí, prečo by okolo toho bolo treba teraz robiť rozruch?

V roku 2018, znovu sa odvolávajúc na adhortáciu *Amoris laetitia*, väčšina biskupov v Nemecku oficiálne dovoľila pristupovať k svätému prijímaniu tým protestantom, ktorých manželskí partneri sú katolíci. Dostali na to súhlas samotného Svätého otca: Predseda nemeckej biskupskej konferencie, kardinál Reinhard Marx, sa dokonca chválil, že má Františkov podpis pod príslušným rozhodnutím. Prípád vo svete nevyvolal širší ohlas. Nemcov kritizovalo iba niekoľko kardinálov a biskupov. Väčšina zostala ticho, pretože nemecká Cirkev v tejto veci opäť iba vyšla na Božie svetlo!

V rokoch 2017 – 2018 Nemci urobili dva dôležité kroky, ktorými získali pápežovu akceptáciu a tichý súhlas univerzálnej Cirkvi s postupom, ktorý je v protiklade s učením, ale ktorý bol u nich zavedený už dlhé roky.

Nastal čas na tretí krok – na zmenu v prístupe k homosexualizmu.

Už dlho sa v nemeckej cirkvi hovorí o potrebe zavedenia formálneho požehnania udeľovaného homosexuálnym párom. Katalyzátorom bolo rozhodnutie Bundestagu z júna 2017 o legalizovaní „manželstiev“ osôb rovnakého pohlavia. V januári 2018 požehnanie pre takéto páry navrhoval podpredseda nemeckého episkopátu, biskup Franz-Josef Bode, a jeho návrh podporil, hoci trochu dvojznačne, aj kardinál

Reinhard Marx.

Bode tento svoj návrh zopakoval presne rok nato, v januári 2019. V marci nemecký episkopát oznámil, že čoskoro začne tzv. Synodálnu cestu – proces veľkých zmien v Cirkvi, z ktorých časť sa mala týkať práve homosexuality. „Cesta“ sa oficiálne začala 1. decembra. Jej prvým krokom bola konferencia v Berlíne, na ktorej predstavitelia episkopátu vrátane berlínskeho arcibiskupa Heintera Kocha, uznali homosexualitu za čosi úplne normálne. O pár dní nato sa kardinál Marx vyjadril – tentoraz úplne jednoznačne – za zavedenie požehnania pre homosexuálne páry v Nemecku.

Ukrajinci prerušia mlčanie?

Na túto vec teraz upozornil ukrajinský biskup Vitalij Krywicki, ordinár kyjevsko-žitomírskej diecézy. Jeho hlas si všimol publicista Grzegorz Górny. Biskup Krywicki v rozhovore pre portál ukrajinského episkopátu Rodyna.org.ua uviedol:

Ak jeden biskup hovorí, že nesúhlasí s niektorým učením celej Cirkvi, potom tento problém treba riešiť rozhovorom s ním formou bratského napomenutia.

Ďalej biskup Krywicki informoval, že Rímskokatolícka cirkev na Ukrajine nedávno upozornila Vatikán na škandál s Pachamamou, a to prostredníctvom apoštolského nuncia na Ukrajine. Biskup Krywicki oznámil, že biskupi teraz chcú urobiť podobný krok aj v prípade Nemecka. – *Pokiaľ ide o mylný postoj nemeckého episkopátu, chceme urobiť to isté – povedal doslova.*

Zdroj: commons.wikimedia.org

Correctio fraterna - bratské napomenutie

Je to zaujímavé a dôležité oznámenie. Bratské napomenutie – *correctio fraterna* – má v katolíckej Cirkvi dlhú tradíciu a pevný biblický základ. V knihe Ezechiela je prorok charakterizovaný ako „strážca domu Izraela“, ktorý má počúvať z Božích úst napomenutie, aby potom v Jeho mene vystríhal Izraelitov. Kniha hovorí: „Ak poviem bezbožnému: *„Bezbožník, určite zomrieš“* a ty nebudeš hovoriť, aby si bezbožníka vystríhal pred jeho cestou, ten bezbožník zomrie pre svoju vinu, ale jeho krv budem požadovať z tvojej ruky. Ale ak si ho ty upozornil pred jeho cestou, aby sa z nej vrátil, a nevrátil sa zo svojej cesty, on zomrie, no ty si si zachránil dušu. (Pozri Ez 33, 7-9)

Podobne Kniha Levitikus hovorí: „Úprimne napomeň svojho blížneho, aby si preň neuvalil vinu na seba! (Lv 19:17).

V Novom zákone je veľa príkazov o pokarhaní bratov. V Lukášovom evanjeliu čítame: „Keď sa tvoj brat prehreší, pokarhaj ho! Ak sa obráti, odpusť mu!“ (Lk 17, 3). Najznámejšia je pasáž z Matúšovho evanjelia: „Keď sa tvoj brat prehreší proti tebe, choď a napomeň ho medzi štyrmi očami. Ak ťa počúvne, získal si svojho brata. Ak ťa nepočúvne, priber si ešte jedného alebo dvoch, aby bola každá výpoveď potvrdená ústami dvoch alebo troch svedkov. Keby ani ich nepočúvol, povedz to cirkvi. A keby ani cirkev nechcel poslúchnuť, nech ti je ako pohan a mýtnik.“ (Mt 18, 15-17).

Napomínať bratov odporúča svätý Pavol, ktorý v liste Galaťanom píše: „Bratia, keby aj niekoho pristihli pri nejakom poklesku, vy, ktorí ste duchovní, napravte ho v duchu miernosti“ (Gal 6,1). Ba predtým sám píše, ako osobne napomenul Petra: „Keď som videl, že nepostupujú priamo, podľa pravdy evanjelia, povedal som Kéfasovi pred všetkými: *„Keď ty, Žid, žiješ pohansky, a nie po židovsky, ako to, že nútiš pohanov žiť po židovsky?!”* (Gal 2: 11-14).

V dejinách katolíckej Cirkvi nechýbajú vynikajúce príklady ľudí, ktorí napomínali, napríklad sv. Katarína Sienská, či biskup John Fischer. V dnešnej dobe pápež Benedikt XVI. vyzdvihol význam *correctio fraterna* v posolstve na Pôstne obdobie v roku 2012. „A tu by som chcel pripomenúť jeden aspekt kresťanského života, ktorý podľa mňa **upadol do zabudnutia**: bratské napomínanie s ohľadom na večnú spásu. [...] V tradícii Cirkvi patrí medzi diela duchovného milosrdenstva aj „napomínanie hriešnikov“. Je dôležité si tento rozmer kresťanskej lásky znovu pripomenúť. Zoči-voči zlu netreba mlčať. Myslím na postoj tých kresťanov, ktorí sa či už z ľudských ohľadov, alebo jednoducho z pohodlnosti, skôr prispôsobia všeobecnej mentalite, než by svojich bratov upozornili na spôsoby myslenia a konania, ktoré protirečia pravde a nesledujú cestu dobra.“

Je zrejmé, že bratské napomenutie nie je len možnosťou, ale povinnosťou katolíkov. Na túto tradíciu podľa príkladu svätého Pavla nedávno nadviazali najprv štyria kardináli (Burke, Brandmüller, Caffarra, Meisner), keď zverejnili svoje *dubia*, ktoré zostali bez odpovede, a neskôr autori *Correctio filialis*, synovského napomenutia adresovaného Svätému otcovi. Aj astanský pomocný biskup Athanasius Schneider na osobnej audiencii žiadal pápeža Františka o opravu formulácie uvedenej v dokumente z Abú Zabí. Súčasťou tradície *correctio fraterna/correctio filialis* sú aj vyhlásenia biskupov Kazachstanu, biskupa Schneidera i kardinála Burkeho, či kardinála Gerharda Müllera.

Zaváži hlas Ukrajiny?

Zostáva položiť si otázku: Prečo s bratskou korekciou, ktorá je tak jasne a dôrazne prikazovaná v celom Svätom písme, sa ponáhľa iba pár biskupov, aj to najmä z odľahlých či chudobných miestnych cirkví? Rímskokatolícky kostol na Ukrajine má sotva milión veriacich. Azda práve preto je pripravený postaviť sa na stranu pravdy? Pochybujem, že by bol kardinál Marx ochotný vpustiť biskupa kyjevsko-žitomírskej diecézy čo i len do svojej predsiene. V dobrom úmysle Ukrajinci preto potrebujú podporu. Mohli by im ju dať Poliáci (či Slováci). Ani nám sa nepozdáva cesta nemeckých modernistov devastujúcich pravdy viery.

V mnohých krajinách nášho regiónu jestvuje ešte silná väzba na katolícku tradíciu. Keby biskupi Poľska, Lotyšska, Litvy, Bieloruska, Slovenska, Čiech, Maďarska a Chorvátska spolu s bratmi spoza Bugu (z Ukrajiny) vydali jasné napomenutie o nefalšovanej viere, nemeckí modernisti ani Rímska kúria by to už nemohli ignorovať. „Vyzbrojení“ autoritou sv. Jána Pavla II., veriac v Kristove prikázania, podporme Ukrajincov a napomínajme, ako prikázal Boh.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/ukrajinski-biskupi-sa-chystaju-napomenut-nemcov-nechame-ich-v-tom-samych/>